

Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie
ul. Plac Obrońców Różana 4, 06-230 Różan
tel./fax 29 766 91 77, 29 766 90 90, email:sekretariat@opsrozan.pl

Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w gminie Różan za 2021 rok

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022r., poz. 447 z późn. zm.), w terminie do 31 marca każdego roku Burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Rada Miejska, biorąc pod uwagę zgłoszone potrzeby, uchwała gminne programy wspierania rodziny. Zadanie z zakresu wspierania rodziny w Gminie Różan zostało powierzone dla Ośrodka Pomocy Społecznej Uchwałą Nr XXVII/164/2013 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 listopada 2013r.

I. Zadania własne gminy z zakresu wspierania rodziny i ich realizacja w 2021 roku.

1) Opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

W 2021 roku została opracowana i przyjęta do realizacji Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Różan w latach 2021-2030 (Uchwała Nr XXXVII.238.2021 z dnia 30 grudnia 2021.) Koordynatorem Strategii jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, będzie przedkładał szczegółowe informacje z realizacji Strategii Burmistrzowi Gminy w odrębnym raporcie.

2) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, na wniosek pracownika socjalnego, przydziela asystenta rodziny. Ponadto rodzina może otrzymać takie wsparcie poprzez sądowe skierowanie do środowiska asystenta rodziny. W 2021 roku z pomocy asystenta rodziny korzystało 15 rodzin, w których wychowuje się 26 dzieci do 18 roku życia i 11 powyżej 18 roku życia, łącznie 37 dzieci. Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2021 roku (umowa o pracę) wyniósł 65.644,61 kwota dotacji otrzymanej ze środków Wojewody Mazowieckiego wyniosła 2.000 zł

3) Efekty pracy asystenta rodziny na podstawie realizacji planów pracy z rodziną objętymi asystenturą:

Zmiany jakie zaszły w rodzinach:

1. Wzmocnienie umiejętności społecznego funkcjonowania w zakresie korzystania z zasobów środowiska lokalnego załatwiania spraw urzędowych komunikacji społecznej poprzez:

Zwiększenie współpracy rodziców z instytucjami i specjalistami: pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, szkoła (wychowawca, pedagog, psycholog), GOUK, Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Makowie Maz. i Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Ostrołęce, Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza, dzielnicowy, kuratorzy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Makowie Mazowieckim, Koordynatorami Pieczy Zastępczej w Makowie Maz., Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kruszwicy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet

i ich Dzieci Ofiar Przemocy Caritas w Olsztynie, Powiatowy Urząd Pracy, ZUS, Powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, PCPR w Makowie Mazowieckim, przychodnie zdrowia psychicznego oraz inne specjalistyczne przychodnie: okulista, psychiatra, ginekologiczna chirurg.

Sporządzanie dokumentacji (wniosków, podań) i terminowe ich składanie, sporządzanie pism do Sądu odnośnie świadczeń alimentacyjnych, uregulowania stosunków między małżonkami, dotyczących kwestii opieki nad dziećmi, zadłużenia komornicze, pomoc w zarejestrowaniu się w Powiatowym Urzędzie Pracy, pomoc w logowaniu na Profil Zaufany.

Nabycie umiejętności radzenia sobie z problemami alkoholowymi poprzez:

- udział w spotkaniach z terapeutą do spraw Uzależnień;
- podjęcie leczenia stacjonarnego w Ośrodku Leczenia Uzależnień;
- udział w spotkaniach grupy AA;
- motywacja do czytania literatury nt. problemu alkoholowego

2. Nabycie przez rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- wzrost wiedzy dotyczącej między innymi rozwoju psychoruchowego dziecka, prawidłowego żywienia, higieny, pielęgnacji, profilaktyki zdrowotnej, przyczyn trudności w nauce i trudnych zachowań u dziecka;
- udział niektórych rodziców w zajęciach organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Makowie Mazowieckim.
- stosowanie się do zaleceń, instruktażu podawanego przez specjalistów;
- praktykowanie, doskonalenie umiejętności poprzez obserwacje działań asystenta i wspólnie z nim wykonywanie określonych czynności;
- stosowanie przez rodziców odpowiednich metod wychowawczych dostosowanych do wieku dziecka;

3. Zwiększenie zainteresowania potrzebami i problemami małoletnich dzieci w szczególności sytuacją edukacyjną:

- zakup podręczników, niezbędnych przyborów szkolnych i odzieży na nowy rok szkolny dla dzieci;
- systematyczne konsultacje rodziców z wychowawcami dzieci poprzez udział w wywiadówkach, rozmowy telefoniczne, wywiadówki online;
- nawiązywanie współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym;
- monitorowanie wyników w nauce;
- pomoc w ewentualnych trudnościach w nauce;
- rozpoznawanie i określenie potrzeb rozwojowych dzieci (diagnoza psychologiczno-pedagogiczna) i stosowanie się do zaleceń specjalistów;
- wspólne spędzanie czasu wolnego z dziećmi (gry, zabawy, spacer, wykonywanie prac plastycznych, czytanie książek);
- motywowanie dzieci do nauki;
- dostosowanie funkcjonowania rodzin w ramach zdalnego nauczania w związku z panującą epidemią Covid-19.

4. Polepszenie stosunków wewnątrzrodzinnych poprzez:

- zdobywanie wiedzy na temat komunikacji interpersonalnej i sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych;
- wzrost autorytetu rodzica;
- korzystanie z wyjazdów i spotkań organizowanych przez GOUK w Różanie.

5. Racjonalne gospodarowanie budżetem domowym poprzez:

- planowanie wydatków;
- sporządzenie listy najpotrzebniejszych rzeczy;
- zakup najpotrzebniejszych rzeczy.

6. Podniesienie poziomu prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez:

- systematyczne sprzątanie;
- regularne sporządzanie ciepłych posiłków dla dzieci;
- dbanie o to aby wszyscy domownicy mieli czyste ubranie;
- racjonalne planowaniu budżetu domowego.

7. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i aktywne poszukiwanie pracy poprzez:

- sporządzenie dokumentów aplikacyjnych;
- telefonowanie w sprawach ogłoszeń dotyczących ofert pracy;
- przeglądanie ofert proponowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz publikowanych na portalach internetowych;
- podjęcie pracy przez niektórych podopiecznych.

8. Zwiększenie zainteresowania dbaniem o zdrowie przez członków rodziny poprzez:

- wizyty u lekarza pierwszego kontaktu w miarę potrzeb;
- terminowe wykonywanie szczepień;
- systematycznie zażywanie leków;
- wykonywanie badań kontrolnych;
- wizyty u specjalistów: stomatolog, ginekolog, okulista, neurolog, reumatolog, pulmonolog, psycholog, psychiatra, chirurg, ortopeda, ortodonta.

9. Poprawa warunków mieszkaniowych poprzez:

- wykonywanie drobnych prac remontowych;
- wymiana instalacji grzewczej;
- wymiana okien;
- zakup nowych mebli lub używanych w dobrym stanie.

Praktyczne efekty pracy asystenta rodziny oraz pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Róźnie.

Ogromnym wyzwaniem w pracy AR był drugi już rok pandemiczny który nie należał do łatwych. Rodziny mogły liczyć zarówno na kontakt osobisty z AR jak i telefoniczny oraz internetowy, a podczas odbywania kwarantanny na pomoc w postaci przynoszenia zakupów osobom będącym na kwarantannie. Dużym wyzwaniem było też to, iż szkoły pracowały w trybie nie tylko stacjonarnym, ale również w zdalnym, lub hybrydowym. Zarówno rodzice jak i dzieci wymagali ogromnego wsparcia, gdyż większość z rodzin potrzebowała pomocy w logowaniu się i korzystaniu z platform do nauki. Dzieci i młodzież potrzebowała większego motywowania do nauki i obowiązków szkolnych, jak też nadzoru w uczestniczeniu w lekcjach on-line. Asystent Rodziny starał się we współpracy z rodzicami i nauczycielami rozpoznawać problemy dzieci i podłóża tych problemów. Prowadził działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, (w kłótniach pomiędzy rodzic – dziecko jak i matka - ojciec). Pomagał zarówno rodzicom, młodszym dzieciom, jak i dorastającej młodzieży w eliminowaniu napięć psychicznych, na tle

konfliktów rodzinnych, rówieśniczych czy niepowodzeń szkolnych. Prowadził rozmowy jak również kierował do różnych instytucji wsparcia. Rodzicom niewydolnym wychowawczo AR pomagał i wskazywał na możliwości zagospodarowania czasu wolnego u dzieci, jak również zachęcał by rodzice jak najwięcej czasu i zainteresowania poświęcali swoim dzieciom.

Asystent Rodziny brał udział w pracach grup roboczych i zespołach interdyscyplinarnych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Organizował pomoc materialną i rzeczową dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji (stypendia szkolne, zasiłki, dożywianie, pomoc rzeczowa (darmowe przekazywanie przez ludzi o dobrych sercach mebli, odzieży, obuwia, zabawek, wózków i akcesoriów dla niemowląt).

W ramach współpracy z rodzinami asystent rodziny zakładał „profile zaufane” rodzicom by mogli z nich korzystać przy wnioskowaniu o różnego rodzaju świadczenia składane drogą elektroniczną. Ponadto AR przeprowadził wiele rozmów z zakresu wzajemnej rodzinnej komunikacji, radzenia sobie z emocjami, kształtowania pozytywnych postaw społecznych, (poszanowania godności, uczciwości w stosunku do innych, szacunku do samego siebie, swojej rodziny i innych.) Podejmował stosowne działania i powiadamiał odpowiednie organy w przypadku podejrzenia, iż dziecko jest ofiarą przemocy. Na bieżąco kontaktował się z sądem i kuratorami oraz dzielnicowym. Współpracował z nauczycielami i kuratorami by rozpoznać potrzeby i możliwości rodziny (doradztwo konsultacyjne). Zachęcał do udziału w różnorodnych formach zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez Szkołę, GOUK i PWD „Świetlicę Opiekunczo – Wychowawczą”. Asystent motywował dzieci do udziału w konkursach. Współpracował z Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Kruszwicy i Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Makowie Maz. Na bieżąco prowadził rozmowy o trudnej sytuacji związanej z epidemią. Przypominał też zalecenia sanepidu. W 2021 roku, wielokrotnie wraz z pracownikami socjalnymi były podejmowane interwencje w sprawie podopiecznych.

Z obserwacji wynika, że dzieci coraz częściej popadają w złe towarzystwo i sprawiają znaczne problemy wychowawcze dla swoich rodziców, i wymagają często znacznego ograniczenia kontaktów ze znajomymi i kolegami mającymi na nich zły wpływ. Dzięki systematycznym wizytom w rodzinach zarówno asystenta jak i kuratora oraz pracownika socjalnego wzmocniliśmy wartości rodzinne u podopiecznych. Rodzice otrzymywali wsparcie i odpowiednią pomoc ze strony właściwych instytucji, co dawało im poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa.

AR w 2021r prowadził ścisłą współpracę z PCPR w Makowie Maz. odbył cztery wyjazdy służbowe i był stałym kontakcie telefonicznym z koordynatorami pieczy zastępczej. Obecnie 6 dzieci z terenu gminy Różan przebywa w zawodowych rodzinach zastępczych. Ścisła współpraca z pracownikami socjalnymi, PCPR i kuratorami oraz wymiana informacji z poszczególnymi instytucjami pozwala wypracować to, co jest najlepsze dla dobra dzieci.

Problemy, z jakimi na co dzień boryka się w swojej pracy asystent rodziny są bardzo złożone. Począwszy od tego, iż dzieci nie chcą chodzić do szkoły, odrabiać lekcji uczestniczyć

w zajęciach on-line a skończywszy na tym, że nawet rodzicom brak jest chęci do leczenia i dbania o swoje zdrowie. W połowie współpracujących rodzin AR pomaga w gospodarowaniu budżetem domowym by rodzina opłaciła rachunki i zaległości na czas. Asystent rodziny w ramach swoich obowiązków pomaga w rejestracji do poradni specjalistycznych: do dentysty, chirurga, hematologa, czy też instytut reumatologii i słuchu. itp. dbaniu o właściwe nawyki żywieniowe i aktywność ruchową.

Osoby, z którymi współpracuje asystent rodziny często popadają w konflikt z prawem, wspólnie dbamy o to, by stawiali się regularnie na rozprawy sądowe (6 rozpraw sądowych w 2021r.) pomaga w pisaniu i redagowaniu pism. Dbą o to, by destrukcyjne zachowania rodziców nie wpływały na rozwój dzieci. W roku 2021 AR miał dużo telefonów od rodziców

i dzieci. Nadal pomimo prowadzonej profilaktyki ogromnym problemem jest nadużywanie alkoholu i innych substancji odurzających zarówno przez dzieci jak i dorosłych.

Rodzice nie poświęcają dostatecznej uwagi i swojego czasu wolnego dzieciom. Dzieci skarżą się na brak wsparcia ze strony rodziców, nie mają motywacji do nauki, autorytetu. Asystent jest w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym, policją, szkołą, kuratorami społecznymi i zawodowymi oraz sądem. Nieletnie dzieci niekontrolowanie dużo czasu spędzają korzystając z internetu i telefonów komórkowych. Asystent stara się zawsze wspierać i wzmacniać pozytywne zachowania, zachęcać do uczciwej pracy. Umacnia dobre cechy w podopiecznych i nakłania, aby postępowali zgodnie z zasadami życia rodzinnego i społecznego.

4) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny oraz finansowanie

Asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach – o tematyce „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej – zasady współpracy. Szkoleniu pierwszej pomocy i szkoleniu z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – obowiązki i zadania gminy.

5) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W 2021 roku rodziny wymagające wsparcia były kierowane do Ośrodka Pomocy Społecznej, ponadto mogły skorzystać z Punktu Konsultacyjnego do spraw nadużywania alkoholu z siedzibą w Urzędzie Gminy w Różanie. Mogły również uzyskać bezpłatne poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne w PCPR w Makowie Mazowieckim.

6) Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udziałem pomocy przez te rodziny.

Zadanie nie było realizowane, na terenie gminy brak rodzin wspierających.

7) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Na terenie Gminy Różan funkcjonuje Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza, której sprawozdanie stanowi załącznik do Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez gminę zadań zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za 2021 rok.

8) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Gmina Różan ponosi odpłatności za pobyt 6 dzieci w pieczy zastępczej - koszt pobytu dzieci w 2021r. wyniósł 2.256,24.

9) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Monitoring sytuacji dziecka prowadzony był na bieżąco przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych (7 dzieci).

Pracownicy socjalni, uczestniczą w spotkaniach z rodziną podczas wizyt asystenta w jej miejscu zamieszkania. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej rozmawiają o zmianach, jakie zaszły w rodzinie w trakcie współpracy oraz o aktualnej sytuacji panującej w rodzinie. Gdy rodzina utrudnia współpracę z asystentem rodziny, pracownik socjalny przeprowadza rozmowę pouczającą i informującą o konsekwencjach braku współpracy (wniosek do sądu

o przyznanie asystenta rodziny). Asystent rodziny zazwyczaj jest skierowany do rodzin, w których dochodzi do sprzeczek między małżonkami, występują problemy opiekuńczo – wychowawcze dotyczące nieletnich dzieci, bądź problemy związane z nadużywaniem alkoholu.

10) Sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresie wspierania rodziny.

Sprawozdanie sporządzane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej i przekazywane Wojewodzie, co pół roku.

11) Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach z tytułu nie ponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców biologicznych.

Zadanie nie było realizowane.

II. Potrzeby w zakresie wspierania rodziny.

1. Zapewnienie środków finansowych na realizację Programu Wspierania Rodziny w gminie Różan na lata 2021 – 2023;
2. Zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie i podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny;
3. Zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do specjalistycznego poradnictwa w tym: rodzinnego, psychologicznego, prawnego, w szczególności:
 - a) dla rodziców mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
 - b) dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;
 - c) dla rodzin zagrożonych kryzysem.
4. Zapewnienie środków finansowych na tworzenie warunków do działania rodzin wspieranych (organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez te rodziny).
5. Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego oraz zapewnianie w niej miejsc dla dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Sporządził:

Mariola Wnuk
Asystent rodziny

Kierownik OPS w Różanie
Monika Dzierzgowska